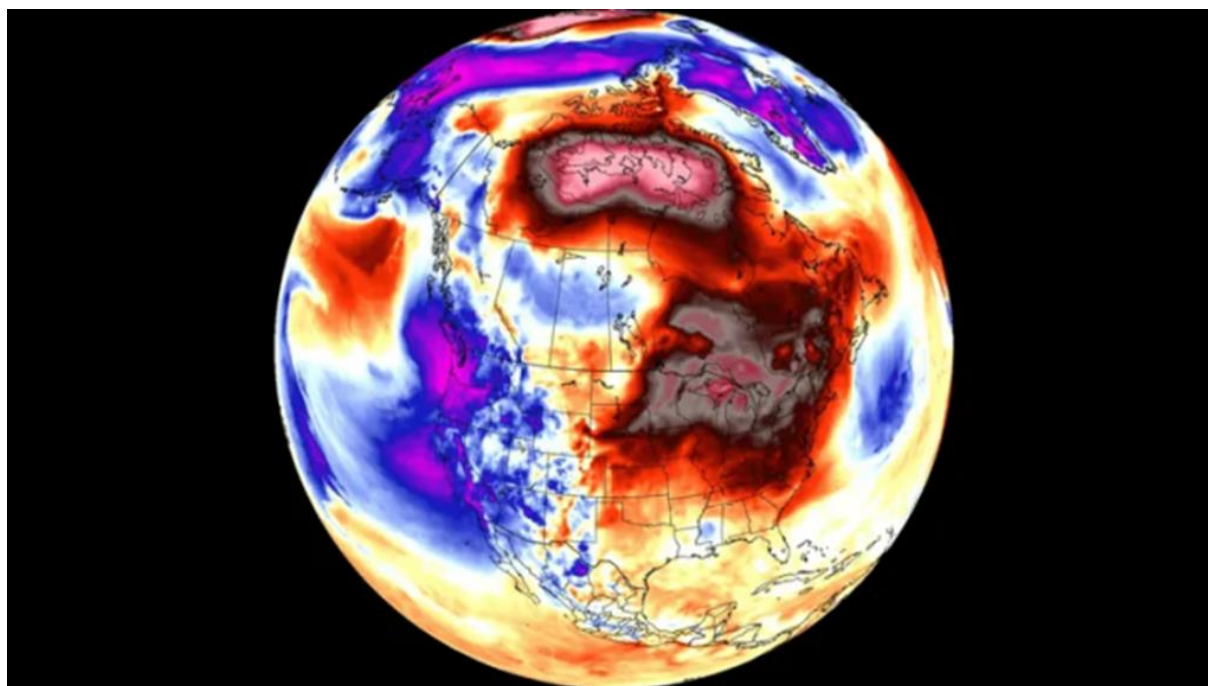

Nadolazeći El Niño utjecat će na naše vrijeme godinu ili dvije, ali kakav je klimatski učinak ove vremenske pojave, ako ga uopće ima?

Super 'Godzilla' El Niño: Cijene namirnica lete u nebo – evo što nas čeka.

Jesam li bio prorok u nekim svojim ranijim člancima, kada sam rekao da nam fali samo Godzilla, da “objasni” klimatske promjene. E sada ove godine ga imamo, jer novinari imaju bujnu maštu da i dalje plaše narod. Možda se pojavi i King Kong da nas spasi?!

AccuWeather

ISTRAŽIVANJA POKAZUJU, KLIMATSKI GLEDANO, DA SU ONI (*El Niña*) JAČE IZRAŽENI U TOPLIJIM PERIODIMA GLOBALNE TEMPERATURE ZRAKA I MORA, DOK SU SLABIJEG INTENZITETA ILI IH NEMA U HLADNIJIM PERIODIMA (NPR. MALO LEDENO DOBA KOJE ZAPOČINJE OKO 1200. GODINE I TRAJE NEKOLIKO STOLJEĆA).

*Utemeljena znanstvena zajednica oglašava uzburu zbog nadolazećeg El Niña.
Suša u Africi jedan je od njihovih strahova. (Izvor: Shutterstock)*

Andy May

Datum: 19. lipnja 2026.

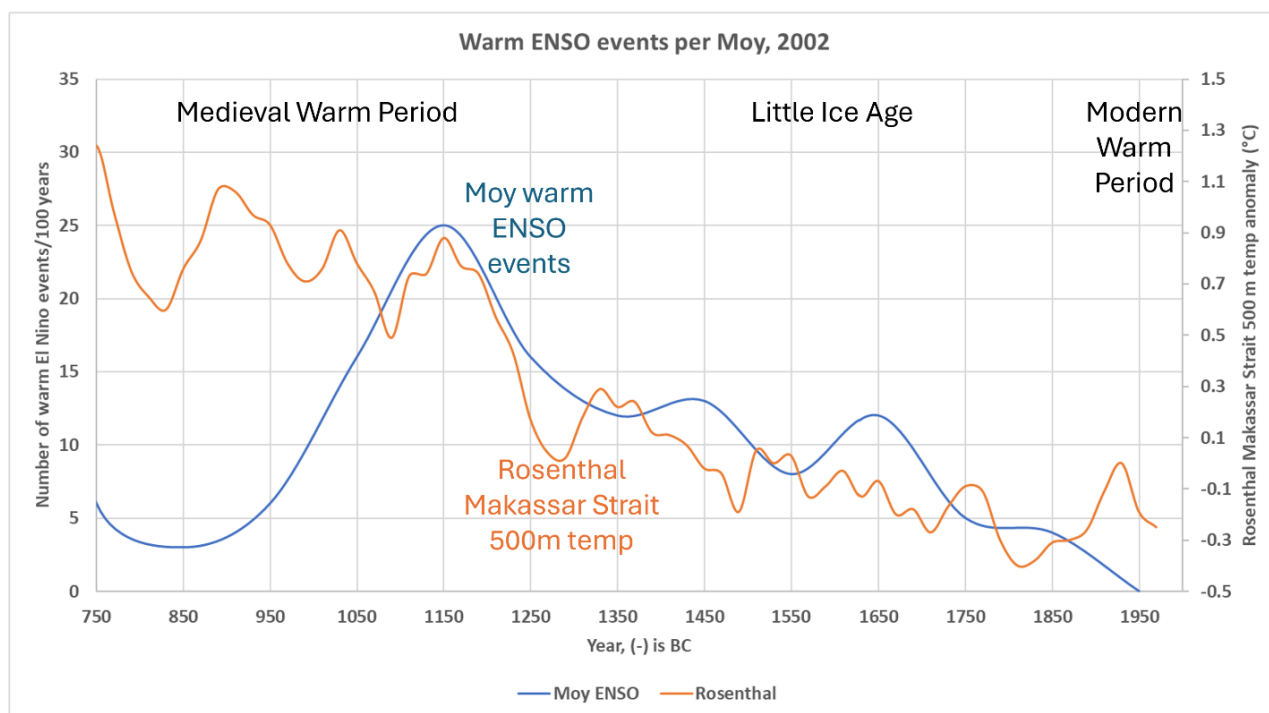
Vidjeli smo mnogo vijesti o nadolazećem El Niñu, koji bi se u sljedećih godinu dana mogao pretvoriti u takozvani “super” El Niño. To će utjecati na našu vremensku situaciju godinu ili dvije, ali koji je klimatski učinak, te vremenske pojave, ako ga uopće ima? Ovdje razmatramo povijest toplih događaja ENSO-a. ENSO ili *Southern Oscillation* opisuje fluktuaciju dviju stvari u ekvatorijalnom Pacifiku: površinsku temperaturu oceana i tlak zraka iznad njega.

Los Niños zagrijavaju Zemljinu atmosferu nekoliko godina, jer uzrokuju višak toplinske energije (topline) koja se izbacuje iz tropskog Tihog oceana, a zatim se ta toplina kružno raspoređuje oko planeta putem atmosferske cirkulacije, osobito na sjevernoj polutki, gdje živi većina nas. **No, to je toplo vrijeme, a ne klima.** Klima se obično definira kao prosječno stanje vremena tijekom razdoblja duljeg od 30 godina. Tijekom više od 30 godina Los Niños su događaj hlađenja, jer se gotovo sva toplina koju prenesu u atmosferu na kraju izrači natrag u svemir. Vrlo malo topline oslobođene u oceanima tijekom El Niña vraća se u oceane, jer silazno infracrveno zračenje iz atmosfere **ne može prodrijeti kroz površinu oceana** (Wong & Minnett, 2018). Samo Sunčevo zračenje može prodrijeti u dublji ocean i značajno ga zagrijati.

Snažan Los Niños

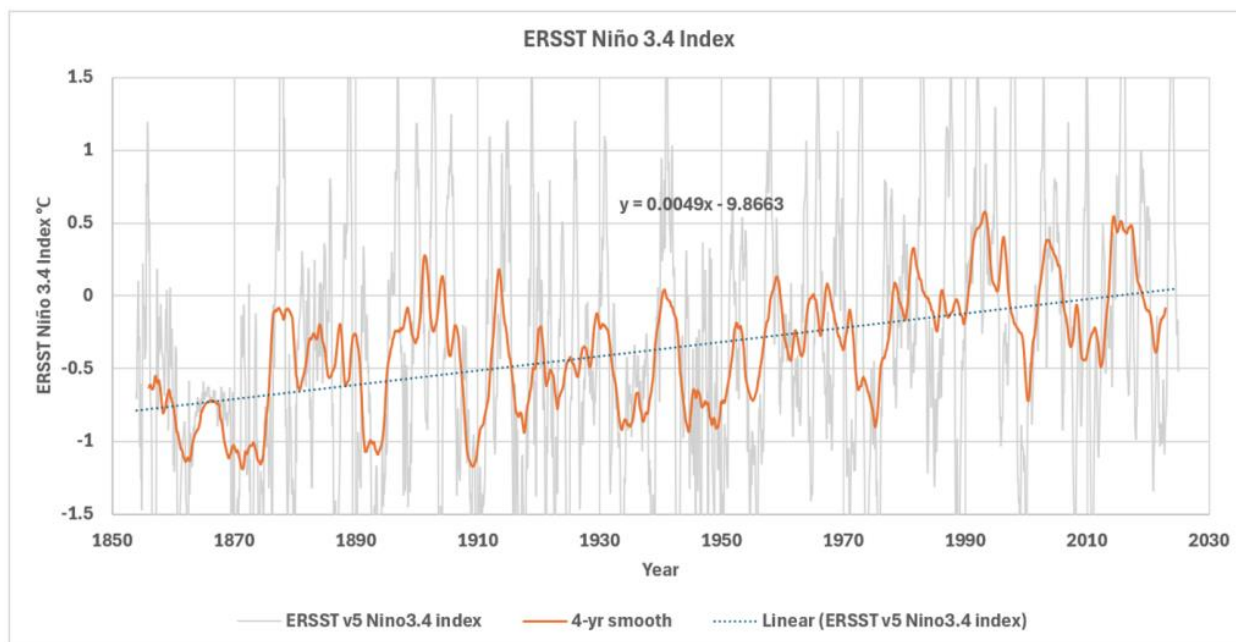
Mnogi Los Niñosi vrlo su moćna vremenska obilježja i mogu se pratiti unatrag kroz vrijeme putem proxy zapisa iz jezerskih sedimenata u Ekvadoru, kao što su to učinili Christopher Moy

i njegovi kolege na Sveučilištu Syracuse (Moy i dr., 2002). Slika 1. prikazuje Moyev zapis proxy za El Niño i [Rosenthalov Makassar Strait proxy temperaturni zapis](#) od 0AD (skraćenica za **Anno Domini** (latinski *godine Gospodnje*). Moyev sedimentosni zapis iz sliva Lagune Pallcacocha dobro je pozicioniran da zabilježi tople događaje El Niña, budući da ti događaji uzrokuju anomalne temperature površine mora uz obalu Ekvadora, što pokreće snažnu i raširenu konvekciju u tom području.

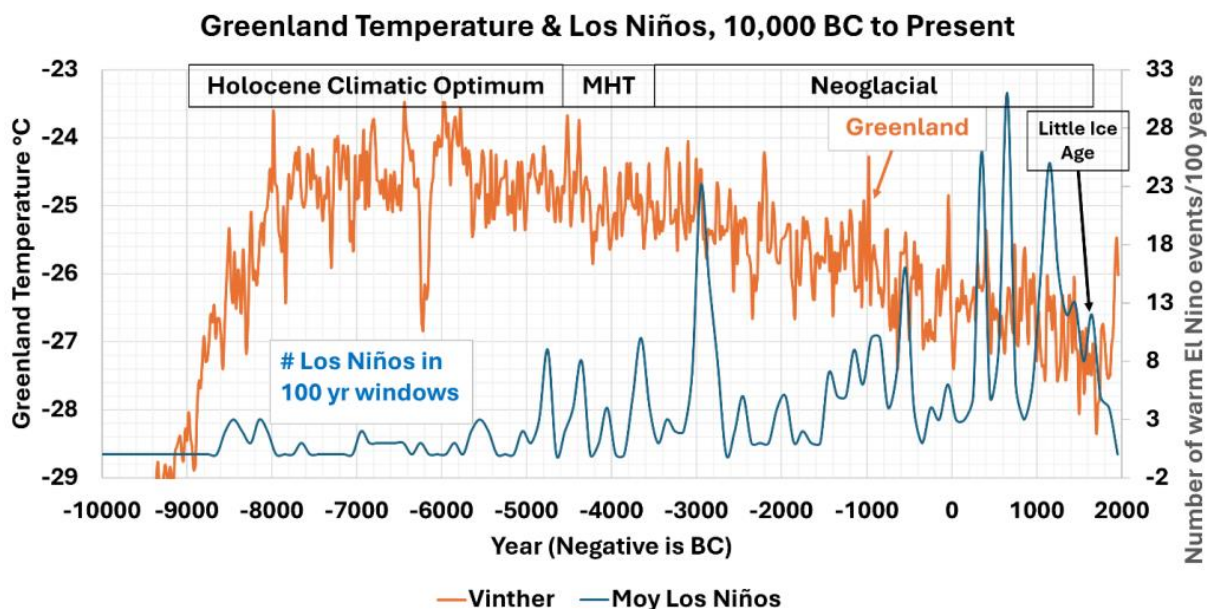
Slika 1. Moyev topli zapis El Niña u plavoj boji (lijeva skala) i Rosenthalov zapis za Sjeverni Pacifik temperaturni zapis u narančastoj boji (desna skala) preklopljen. Izvori podataka: (Moy i dr., 2002) & (Rosenthal i dr., 2013)

Važna stvar je da su tijekom Srednjovjekovnog toplog razdoblja Los Niños bili rijetki i nisu postali uobičajeni, sve dok nije započelo Malo ledeno doba, oko 1200. godine, a zatim su se smanjivali kako je Malo ledeno doba napredovalo i svijet postajao hladniji. Od tada su ponovno postali česti kako se svijet zagrijavao, kao što je prikazano niže dole na slici 2, koja je prikaz indeksa NOAA ERSST Niño 3.4; pri čemu su Los Niños pozitivne vrijednosti, a Las Niñas negativne. ERSST je skraćenica od The Extended Reconstructed Sea Surface Temperature.

Izrazito rijetko

Los Niños bili su iznimno rijetki tijekom **holocenskog klimatskog optimuma**, a broj im se povećavao tek kada je započelo **neoglacijalno razdoblje**, kao što je prikazano na slici 3. Siromaštvo Los Niñosa tijekom holocenskog klimatskog optimuma potvrđuju brojni geološki pokazatelji s područja cijelog pacifičkog bazena, kako je razmotreno u Moy i sur. (Moy i sur., 2002).

Slika 3. Temperatura u području Grenlanda prema Vintheru i Moy 'ev topli ENSO pokazatelj (broj događaja na svakih 100 godina)

Siromaštvo Los Niñosa tijekom holocenskog klimatskog optimuma povezano je s orbitalnim ciklusima Zemlje, te radom Clementa i sur. (Clement i sur., 2000). Rasprava o učincima orbitalnih ciklusa na klimu može se vidjeti na

<https://andymaypetrophysicist.com/2026/02/04/holocene-warming/>

Tijekom holocenskog klimatskog optimuma ljetno insolacijsko zračenje na sjevernoj hemisferi bilo je maksimalno. Čini se da se tada Los Niñosi potiskuju. Otada je, od početka neoglacijala oko 3800. pr. Kr., ljetno insolacijsko zračenje na sjevernoj hemisferi značajno opalo.

Slike 1. do 3. upućuju na to da je topla, stabilna klima povezana s vrlo malo Los Niña, ali kada se Zemljina klima počinje hladiti, kao na početku neoglacijalnog razdoblja ili u ranim godinama hlađenja Malog ledenog doba, tada ima Los Niña više. Los Niña bili su vrlo česti dok smo se hladili u dubine Malog ledenog doba (~ 1750. ili otprilike tada), a zatim, kada smo se počeli zagrijavati izlazeći iz najdubljeg razdoblja Malog ledenog doba, broj Los Niña je opadao. **Trenutno smo na kraju modernog solarnog maksimuma ili modernog toplog razdoblja i opažamo više Los Niña, što upućuje na to da se svijet u narednom perioda počinje hladiti.**

Jeste li se ikada zapitali zašto vaše namirnice iz dana u dan poskupljuju? Spoiler: nije sve do korporacija! U ovom videu saznajte kako klimatske promjene, El Niño i oceani diktiraju cijene vaše čokolade, kave i riže. Pridružite se i otkrijte nevjerojatne globalne veze!

<https://www.youtube.com/watch?v=MYVlQBJFtBA> (video)

[0:00](#) - Uvod: Pravi uzroci rasta cijena namirnica

[0:28](#) - El Niño i globalna kriza hrane

[3:09](#) - Utjecaj na promet i Panamski kanal

[6:23](#) - Energetska kriza i posljedice u Zambiji

[9:46](#) - Globalna kriza riže i sigurnost hrane

[12:43](#) - Atmosferski sustavi i kišni motor

[16:58](#) - Izobličenje mlazne struje i globalni ekstremi

[20:10](#) - Budućnost: Nova normalnost i rast cijena osiguranja

Citirani radovi

Clement, A., Seager, R., & Cane, M. (2000) . Prigušivanje El Ninya tijekom srednjeg holocena promjenama Zemljine orbite. *Paleoceanografija*, 15(6), 731-737.

<https://doi.org/10.1029/1999PA000466>

Moy, C., Seltzer, G., & Rodbell, D. (2002) . Varijabilnost aktivnosti El Ninya/Južne oscilacije na tisućljetnim vremenskim razmjerima tijekom holocenske epohe. *Nature*, 420, 162-165.

Preuzeto s <https://doi.org/10.1038/nature01194>

Rosenthal, Y., Linsley, B., & Oppo, D. (2013, 1. studenoga) . Toplinski sadržaj Tihog oceana tijekom prošlih 10.000 godina. *Science*. Preuzeto s

<http://science.sciencemag.org/content/342/6158/617>

Vinther, B., Buchardt, S., Clausen, H., Dahl-Jensen, Johnsen, Fisher, . . . Svensson. (2009, rujana) . Stanjivanje ledenog pokrova Grenlanda tijekom holocena. *Nature*, 461. Preuzeto s

<https://www.nature.com/articles/nature08355>

Wong, E. W., & Minnett, P. J. (2018) . Odgovor toplinskog površinskog sloja oceana na varijacije u upadnom infracrvenom zračenju. *Časopis za geofizička istraživanja: Oceani*, 123(4) .

<https://doi.org/10.1002/2017JC013351>

<https://net.hr/danas/svijet/el-nino-ubrzano-jaca-u-snazan-i-povijesan-klimatski-dogadaj-prijete-ekstremni-uvjeti-5ae8ae1f-76ae-11f1-936f-9600040c8f8e>

Ovaj je članak prvi put objavljen na andymaypetrophysicist.com 17. lipnja 2026.

Andy May

Andy May je umirovljeni petrofizičar i objavio je šest knjiga. Radio je na naftnim, plinskim i CO₂ poljima u SAD-u, Argentini, Brazilu, Indoneziji, Tajlandu, Kini, sjevernom moru (UK), Kanadi, Meksiku, Venezueli i Rusiji. Specijalizirao se za petrofiziku, frakturirane ležišne stijene, interpretaciju žičanih logova i slika iz jezgre, te analizu kapilarnog tlaka, uz konvencionalnu analizu logova. Njegov cjelovit životopis nalazi se ovdje: [AndyMay](http://andymaypetrophysicist.com)

Hvala na vašoj podršci.

Priopremio i preveo Gerber Zorislav